

Asia C-445/19**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

6.6.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Østre Landsret (Tanska)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

29.5.2019

Kantaja:

Viasat Broadcasting UK Ltd

Vastaaja:

TV 2 Danmark A/S

Tanskan kuningaskunta

Pääasian kohde

Viasat Broadcasting UK Ltd (jäljempänä Viasat) on nostanut kanteen, jossa se vaatii, että TV 2 Danmark A/S:n (jäljempänä TV 2) on maksettava vuosina 1995–2003 saamastaan valtiontuesta sääntöjenvastaisuuden ajalta korkoa kaikkiaan 1 746 300 000 Tanskan kruunua sillä perusteella, että tuki on myöhemmin luokiteltu yleishyödyllisestä palvelusta suoritetuksi, SEUT 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuksi korvaukseksi. TV 2 ja Tanskan valtio vaativat kanteen kumoamista, ja ne ovat esittäneet useita väittämiä sääntöjenvastaisuuden ajalta vaadittavan koron perusteita ja määrää vastaan.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artiklan toisen kohdan mukainen ennakkoratkaisupyynnö sen jäsenvaltioiden velvollisuuden sisällön ja laajuuden täsmentämiseksi, jonka mukaan niiden on perittävä tuensaajalta korkoa sääntöjenvastaisuuden ajalta

esimerkiksi asioissa C-199/06, CELF, ja C-384/07, Wienstrom, kuvatus mukaisesti.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko kansallisella tuomioistuimella velvollisuus määrätä tuensaaja maksamaan korkoa sääntöjenvastaisuuden ajalta (vrt. tuomio CELF) myös käsiteltävän asian kaltaisessa tilanteessa, jossa sääntöjen vastainen valtiontuki on ollut korvausta julkisen palvelun suorittamisesta, tuen on jälkikäteen todettu olevan SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaista sisämarkkinoille soveltumatonta tukea ja tuki on hyväksytty koko julkisen palvelun toiminnan kokonaistalouden, mukaan lukien sen pääomittaminen, arvioinnin perusteella?
- 2) Onko kansallisella tuomioistuimella käsiteltävän asian kaltaisissa olosuhteissa velvollisuus määrätä tuensaaja maksamaan korkoa sääntöjenvastaisuuden ajalta (vrt. tuomio CELF) myös sellaisten summien osalta, jotka tuensaaja on siirtänyt sidosyritykselleen julkisen palveluvelvoitteen yhteydessä mutta jotka myöhemmän komission ratkaisun nojalla katsotaan SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukaiseksi tuensaajalle myönnettyksi eduksi?
- 3) Onko kansallisella tuomioistuimella käsiteltävän asian kaltaisissa olosuhteissa velvollisuus määrätä tuensaaja maksamaan korkoa sääntöjenvastaisuuden ajalta (vrt. tuomio CELF) myös valtiontuesta, jonka tuensaaja on vastaanottanut julkiselta yritykseltä, kun osa tämän rahavaroista on peräisin tuensaajan palveluiden myynnistä?

Viitattut unionin oikeussäännöt

SEUT 102 artikla ja SEUT 106–108 artikla

Komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta kansallisissa tuomioistuimissa (EUVL 2009, C 85, s. 1) (jäljempänä valtiontukitiedonanto)

Komission tiedonanto sääntöjenvastaisen yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokkaasta täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa (EUVL 2007, C 272, s. 5) (jäljempänä takaisinperintätiedonanto)

Viitattut komission päätökset ja ratkaisut

Tanskan toimenpiteistä TV 2 Danmarkin hyväksi 19.5.2004 tehty komission päätös 2006/217/EY, NN 22/2002 (jäljempänä vuoden 2004 päätös)

Valtiontukiasiassa N 313/2004 TV2 Danmark A/S:n pääomittamisesta 6.10.2004 tehty komission päätös K(2004) 3632 lopullinen (jäljempänä pääomituspäätös)

Valtiontukiasiassa N 287/2008 TV 2 Danmark A/S:n pelastustuesta 4.8.2008 tehty komission päätös K(2008) 4224 lopullinen (jäljempänä pelastustukipäätös)

Tanskan toimenpiteistä TV 2 Danmarkin hyväksi 20.4.2011 tehty komission päätös 2011/839/EU (jäljempänä vuoden 2011 päätös)

Valtiontuesta C 19/09 (ex N 64/09), jonka Tanska aikoo toteuttaa TV 2 Danmark A/S:n rakenneuudistuksen hyväksi, 20.4.2011 tehty komission päätös 2012/109/EU (jäljempänä rakenneuudistuspäätös)

Viitattu unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Asia C-280/00, Altmark Trans, EU:C:2003:415

Asia C-199/06, CELF, EU:C:2008:79

Asia C-384/07, Wienstrom, EU:C:2008:747

Asia C-649/15 P, TV 2 Danmark v. komissio, EU:C:2017:835

Asia C-656/15 P, komissio v. TV 2 Danmark, EU:C:2017:836

Asia C-657/15 P, Viasat Broadcasting UK v. TV 2 Danmark, EU:C:2017:837

Asia C-660/15, Viasat Broadcasting UK v. komissio, EU:C:2017:178

Yhdistetyt asiat T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04, TV 2 Danmark A/S ym. v. komissio, EU:T:2008:457

Asia T-674/11, TV 2 Danmark v. komissio, EU:T:2015:684

Asia T-125/12, Viasat Broadcasting UK v. komissio, EU:T:2015:687

Asia C-349/17, Eesti Pagar, EU:C:2019:172

Asia C-275/10, Residex Capital IV CV, EU:C:2011:814

Asia T-459/93, Siemens v. komissio, EU:T:1995:100

Viitatut kansalliset oikeussäännöt

Laki radio- ja televisiotoiminnasta (lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jäljempänä radio- ja televisiolaki), erityisesti 24, 29, 30 ja 33 §

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Pääasian kantaja on kaupallinen televisioyhtiö Viasat. Vastaajat ovat Tanskan valtio edustajanaan Kulturministeriet sekä valtio-omisteinen yleisradioyhtiö TV 2.

TV 2 perustettiin vuonna 1986 voittoa tavoittelemattomana yhteisönä, jota valtio valvoo asianmukaisten radio- ja televisiolain säännösten mukaisesti. TV 2:lla on perustamisestaan lähtien ollut julkisia palveluvelvoitteita. Viasat ja TV 2 kilpailevat keskenään Tanskan valtakunnallisten televisiokanavien jakelumarkkinoilla.

TV 2:n rahoitusjärjestelyt vuosina 1995–2004

- 2 Tanskan kansallinen oikeusperusta TV 2:n hyväksi toteutetuille rahoitustoimenpiteille sisältyi käsiteltävän asian kannalta merkityksellisinä vuosina radio- ja televisiolain eri versioihin (ks. vuoden 2011 päätökseen sisältyvä kuvaus).
- 3 TV 2:n perustamista ja toiminnan aloittamista varten myönnettiin 510,8 miljoonan DKK:n suuruinen perustamislain ilman pääomitusta. Alusta alkaen vähäisen pääoman turvin toiminut TV 2 rahoitti päivittäistä toimintaansa lupamaksuvaroilla ja kanavan televisiomainosajan myynnillä. Mainosaikaa myi vuoteen 1997 asti itsenäinen valtionyhtiö nimeltä TV 2 Reklame A/S. Lisäksi rahoitusta kertyi tulona ohjelmien myynnistä ja muista palveluista. Vuosina 1995–1996 TV 2:n rahoitus oli järjestetty siten, että sen osuus lupamaksuista ohjattiin valtion erityisrahastoon, jota kutsuttiin TV 2 -rahastoksi. Rahastoon ohjattiin myös TV 2 Reklame A/S:n voitto, jota yhtiö sai TV 2:een myymistään mainoksista. Radio- ja televisiolain 30 §:n nojalla ”TV 2:n toiminta kokonaisuudessaan” (toisin sanoen sekä valtakunnallinen että alueellinen toiminta, ks. lisää jäljempänä) rahoitetaan ”varoilla, joita siirretään TV 2 -rahastosta kulttuuriministerin vahvistamien puitemäärärahojen mukaisesti”. Kuvatun järjestelyn, jonka mukaisesti TV 2:n mainostulot kanavoitiin TV 2 Reklame A/S:n ja TV 2 -rahaston kautta, taustalla oli lain valmisteluaineiston mukaan poliittinen tahto varjella TV 2:n toimituksellista riippumattomuutta. Täsmällisemmät TV 2:n toimintaa ohjanneet säännökset sisältyivät tuolloin voimassa olleen radio- ja televisiolain 29, 30 ja 33 §:ään.
- 4 Pääasian osapuolet ovat erimielisiä siitä, voitiinko TV 2 Reklame A/S:n voittoa käyttää yksinomaan TV 2:n rahoitustarpeen kattamiseen ja oliko TV 2:lla oikeusvaade mainittuja tuloja kohtaan. Ennakkoratkaisupyyntöä esittänyt tuomioistuin on todennut tältä osin, että tuolloin voimassa olleiden radio- ja televisiolain säännösten nojalla kulttuuriministerillä oli nimenomaisesti mahdollisuus olla siirtämättä TV2 Reklame A/S:n ylijäämää TV 2 -rahastoon. Vastaavasti lain valmisteluaineistosta ilmenee, että kulttuuriministerillä oli mahdollisuus ”päättää, miten suuri osuus mainostoiminnan ylijäämästä siirretään TV 2 -rahastoon”. Näin ollen kyseessä oli rahoitus budjettimäärärahoista mainostuloja koskevan oikeusvaateen sijaan.
- 5 Käytännössä TV 2 Reklame A/S:n koko ylijäämä siirrettiin vuosina 1995 ja 1996 TV 2 -rahastoon. Edelleen samoina vuosina TV 2:lle siirrettiin TV 2 -rahastosta lupamaksuvaroista ja mainostuotoista koostunut yhteissumma, joka ei kuitenkaan

suuruudeltaan täysin vastannut TV 2 Reklame A/S:n TV 2 -rahastoon siirtämien mainostulojen kokonaismäärää.

- 6 TV 2 Reklame A/S:n ja TV 2 -rahaston toiminta päättyi 1.1.1997. Sen jälkeen TV 2 alkoi vastata mainosaikansa myynnistä itse ja sai myös mainostulot suoraan itselleen. TV 2 sai niin ikään lupamaksuvaroja suoraan toiselta tanskalaiselta yleisradiokanavalta, DR:ltä (joka vastasi maksujen perimisestä). TV 2 -rahaston omaisuus siirrettiin rahaston lakkauttamisen myötä TV 2:lle.
- 7 Lisäksi valtio myönsi TV 2:lle vuosina 1995–2002 useita etuja, jotka olivat i) vapautus yhteisöverosta, ii) koroton ja maksuton yrityksen perustamislaina, iii) valtiontakaus lyhytaikaisille lainoille vuoden 1996 loppuun asti ja iv) alennus lähetystaajuusmaksusta. Kaikki mainitut edut katsottiin jatkuvaksi valtiontueksi.
- 8 TV 2 lakkasi vastaanottamasta lupamaksuvaroja 1.7.2004, jolloin voittoa tavoittelematon yhteisö muuttui nykyiseksi osakeyhtiöksi nimeltä TV 2 Danmark A/S. TV 2:lta evättiin oikeus vaatia tilausmaksuja sekä hankkia ulkopuolista lainarahoitusta. TV 2:lla oli alusta lähtien talousvaikeuksia, joiden pääasiallinen syy oli TV 2:n vähäinen pääoma. Tanskan valtio päätti, että TV 2:n oli kerrytettävä tarvittava oma pääoma siirtämällä jatkuva ylijäämänsä taseeseen. Vuonna 1995 TV 2:n oma pääoma oli 97,8 miljoonaa Tanskan kruunua (jäljempänä milj. DKK) negatiivinen, ja vuoteen 2002 mennessä se kääntyi 550,5 milj. DKK positiiviseksi. Vuoden 2005 lopussa TV 2:n oma pääoma oli 652 milj. DKK.

TV 2:n julkinen palveluvelvoite ja suhde TV 2:n aluetoimituksiin

- 9 Kun TV 2 perustettiin, sillä oli ainoastaan valtakunnallinen toimitus. Myöhemmin perustettiin useita aluetoimituksia. TV 2 toimi merkityksellisenä ajanjaksona yhdeksänä itsenäisenä julkisena yrityksenä, jotka olivat valtakunnallinen toimitus ja kahdeksan aluetoimitusta. Niillä kaikilla oli omat erilliset nimenkirjoittajansa, hallituksensa, hallintoneuvostonsa, johtajansa sekä määräraha- ja ohjelmavastuunsa.
- 10 Vuosina 1995–2004 TV 2:lla oli radio- ja televisiolain mukainen valtakunnallisten ja alueellisten televisio-ohjelmien tuotanto- ja jakeluvelvoite. Valtakunnallisen toimituksen ja aluetoimitusten ohjelmat lähetettiin samassa lähetysverkossa, ja lähetysaika jaettiin niiden kesken. TV 2 sai alueellisten lähetysten yhteydessä syntyneet mainostulot. Aluetoimituksilla ei ollut toimilupia eikä omia julkisen palvelun tuottamissopimuksia valtion kanssa ennen vuotta 2003. Aluetoimituksilla ei myöskään ollut omia tuloja, eikä niiden tarvinnut toimittaa ministerille kertomusta julkisen palvelun toiminnastaan, sillä koko julkisen palveluvelvoitteen täyttämistä kertovan kertomuksen laatiminen oli TV 2:n tehtävä. Tämäkin asiointi muuttui vuonna 2003.
- 11 Edellä todetun mukaisesti TV 2 -rahasto välitti vuoteen 1997 asti lupamaksuvarat edelleen TV 2:lle. Niin ikään edellä todetun mukaisesti TV 2 -rahasto lakkautettiin

vuonna 1997. Sen jälkeen TV 2:n koko toiminta rahoitettiin todetun mukaisesti muun muassa TV 2:n lupamaksuvaroista saamalla osuudella, TV 2 -kanavan mainostuloilla sekä ohjelmamyynnin ja muiden palvelujen tuloilla ja ylijäämällä. TV 2:lle asetettiin julkisoikeudellinen velvoite tietyn vuotuisen vähimmäissumman ohjaamiseksi edelleen aluetoimituksille. TV 2:n keskushallinto määräitti kullekin tilikaudelle ”valtakunnallisen toiminnan määrärahat, mukaan lukien varojen jakaminen TV 2:n kullekin aluetoimitukselle” (vrt. radio- ja televisiolain 24 §:n 1 momentti). Osoitetut määrärahat otettiin TV 2:n kokonaistuloista, joten sellaista vaatimusta ei ollut, että summan pitäisi olla peräisin nimenomaan TV 2:n saamista lupamaksuvaroista. Vuosina 1997–2002 TV 2 jakoi aluetoimituksille varoja kaikkiaan 2 miljardia Tanskan kruunua (mrd. DKK).

- 12 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen näkemyksen mukaan tässä varojen jakamisessa aluetoimituksille ei ole kyse ”korvauksesta”, joka suoritettiin niille ohjelmien lähettämisestä alueellisissa ikkunoissa, toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin on todennut tuomiossa T-674/11 (171 kohta). Tosiasiassa TV 2:lle osoitettiin vuosina 1997–2002 se osuus lupamaksuvaroista, jonka aluetoimitukset olivat aiemmin saaneet TV 2 -rahastosta ja jonka jakaminen aluetoimituksille siirtyi TV 2:n tehtäväksi, sillä TV 2:n aluetoimituksille osoittaman määrän piti lain valmisteluaineiston mukaan vastata suuruudeltaan vähintään niiden siihen asti TV 2 -rahastosta saamien varojen määrää (275 milj. DKK vuonna 1996).
- 13 Kun TV 2:n valtakunnallinen yksikkö muutettiin osakeyhtiöksi 1.7.2004 lukien, TV 2:n vuotuinen velvoite määrärahojen jakamiseen aluetoimituksille poistui. Samanaikaisesti TV 2:n rahoitusta muutettiin siten, että siinä otettiin huomioon velvoitteen poistuminen TV 2:lta. Näin ollen TV 2:lle siirrettiin vuonna 2003 lupamaksuvaroja 151,1 milj. DKK, kun niitä oli vuonna 2002 siirretty sille kaikkiaan 556,2 milj. DKK. Aluetoimitukset ovat vuodesta 2004 lähtien saaneet osuutensa lupamaksuvaroista suoraan Tanskan toiselta julkisen palvelun televisiokanavalta, DR:ltä.

TV 2:n rahoitusjärjestelyjen käsittely unionissa vuosina 1995–2002

- 14 Vuoden 2004 päätöksessä komissio katsoi TV 2:lle vuosina 1995–2002 lupamaksuvaroina ja muina toimenpiteinä toteutetun tuen olevan ilmoitusvelvollisuuden alaista valtiontukea, mutta samalla se katsoi toimenpiteiden olevan sisämarkkinoille soveltuvia EY 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti lukuun ottamatta 628,2 milj. DKK:n suuruista korvaussummaa, jota komissio piti liian suurena ja joka oli siten perittävä takaisin TV 2:lta. TV 2 ja Tanskan viranomaiset sekä Viasat ja Discovery Networks Danmark (aiempi SBS Broadcasting SA/TvDanmark) valittivat komission päätöksestä.
- 15 TV 2 maksoi päätöksen mukaisesti 29.11.2004 takaisin 628,2 milj. DKK korkoineen sekä vuoden 2003 osalta korkoineen vastaavan summan, jonka

Tanskan viranomaiset perivät takaisin oma-aloitteisesti ja joka määritettiin vastaavasti kuin vuoden 2004 päätöksessä, kaikkiaan 1 073 milj. DKK.

- 16 Koska mainittujen summien takaisinperintä olisi tehnyt TV 2:sta maksukyvyttömän, komissio hyväksyi tekemässään pääomituspäätöksessä menettelyn, jonka mukaan Tanskan valtio pääomittaisi TV 2:ta kasvattamalla sen omaa pääomaa 440 milj. DKK:lla muuntamalla noin 394 milj. DKK:n suuruisen valtion takaaman lainan omaksi pääomaksi. Yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuin kumosi vuoden 2004 päätöksen yhdistetyissä asioissa T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04 22.10.2008 antamassaan tuomiossa. Komissio teki asiassa uuden päätöksen 20.4.2011 (vuoden 2011 päätös). Komissio määrittäi vuoden 2011 päätöksessään TV 2:n rahoitusjärjestelyt vuosina 1995–2002 TV 2:n hyväksi myönnettyksi ilmoitusvelvollisuuden alaiseksi valtiontueksi. Päätöksessä muun muassa luokiteltiin TV 2:n vuosina 1997–2002 aluetoimituksille ohjaamat lupamaksuvarat (noin 2 mrd. DKK) ja TV 2 Reklame A/S:n TV 2 -rahaston kautta TV 2:lle siirtämät mainostulot vuosilta 1995–1996 (noin 1,5 mrd. DKK) SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Komissio piti kaikkia TV 2:lle TV 2 -rahastosta vuosina 1995–1997 siirrettyjä tuloja sen hyväksi myönnettynä valtiontukena. Samalla komissio kuitenkin hyväksyi TV 2:n saaman tuen kokonaisuudessaan SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaiseksi korvaukseksi julkisen palvelutehtävän suorittamisesta. TV 2 ja Viasat valittivat vuoden 2011 päätöksestä (asiat T-674/11 ja T-125/12), ja sittemmin unionin tuomioistuin on vahvistanut päätöksen asioissa C-649/15 P, C-656/15 P, C-657/15 P ja C-660/15 P antamissaan tuomioissa. Unionin tuomioistuin vahvisti muun muassa sen tulkinnan, että TV 2 Reklame A/S ja TV 2 -rahasto olivat Tanskan valtion määräysvallan alaisia julkisia yrityksiä, joiden määrärahat olivat valtion päätäntävällässä, joten kyseessä oli valtion varoista rahoitettu etu. Asioiden käsittelyä kuvataan erityisesti unionin tuomioistuimen tuomioissa asioissa C-649/15 P ja C-660/15 P.

Muut TV 2:ta koskevat valtiontukiasiat

- 17 Samanaikaisesti TV 2:n rahoitusjärjestelyjä vuosina 1995–2002 koskeneen valtiontukiasian kanssa käsiteltävänä oli kolme muuta TV 2:een liittyntä valtiontukiasiaa: pääomitusasia, pelastustukiasia ja rakennemuutosasia, joita kuvataan seuraavassa lyhyesti.
- 18 Pääomitusasia sai alkunsa vuoden 2004 päätöksestä, jonka nojalla TV 2:n piti maksaa takaisin saamansa tuki, ja sen kohteena oli Tanskan valtion aie TV 2:n pääomittamiseksi. Komissio hyväksyi vuonna 2004 tekemässään pääomituspäätöksessä TV 2:n pääomittamisen silloisen EY 86 artiklan 2 kohdan nojalla. Päätöksestä valitettiin unionin yleiseen tuomioistuimeen, joka määräsi lausunnon antamisen asioissa T-12/05 ja T-16/05 tehdyistä kanteista raukeamaan, sillä pääomitustoimenpiteet liittyivät niin läheisesti vuoden 2004 päätökseen, että komission oli syytä arvioida niitä osana TV 2:n vuosien 1995–2002 rahoitusjärjestelyjen kokonaisuuden uudelleentarkastelua.

- 19 Pelastustukiasian lähtökohtana olivat TV 2:n likviditeettiongelmat vuonna 2008. Niiden vuoksi valtio päätti myöntää TV 2:lle pelastustukea luottojärjestelyllä, jonka komissio hyväksyi pelastustueksi pelastustukipäätöksessään. Päätöksestä valitettiin (asia T-114/09), mutta kanne peruutettiin myöhemmin.
- 20 Rakennemuutosasian kohteena oli rakennemuutossuunnitelma, josta Tanskan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 4.2.2009 pelastustukipäätöksen jatkumona. Rakennemuutospäätöksessään komissio hyväksyi rakennemuutossuunnitelman tietyin ehdoin, joihin lukeutui muun muassa TV 2:n mahdollisuus käyttömaksujen perimiseen. Päätöksestä valitettiin (asia T-210/02), mutta kanne peruutettiin myöhemmin.

TV 2:n vuosien 1995–2004 rahoitusjärjestelyjen kansallinen käsittely

- 21 Viasat nosti kanteen nyt ratkaistavana olevassa asiassa 28.2.2006, mutta sen käsittely on ollut keskeytyksissä sen aikaa, kun TV 2:n rahoitusjärjestelyjä on käsitelty unionissa.
- 22 Unionin tuomioistuin on tuomioissa C-649/15 P, C-656/15 P, C-657/15 P ja C-660/15 P viimein päättänyt, että TV 2:n hyväksi vuosina 1995–2002 toteutetut toimenpiteet olivat ilmoitusvelvollisuuden alaista valtiontukea, joka soveltuu sisämarkkinoille SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Toimenpiteet on toteutettu SEUT 108 artiklan 3 kohdan toimenpidekiellon vastaisesti. Sama pätee aluetoimituksille ohjattuihin varoihin, vrt. asia T-674/11. On myös kiistatonta, että koko TV 2:n (valtakunnallisen toimituksen) ohjelmatarjontaa voidaan pitää yleisradiotoimintana ja kaikkia siihen liittyviä kustannuksia vastaavasti yleisradiotoiminnan kustannuksina, vrt. asia T-309/04.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

Ensimmäinen kysymys

TV 2:n ja Kulturministerietin näkemykset

- 23 TV 2:n ja Kulturministerietin näkemyksen mukaan julkisesta palvelusta SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti suoritettu korvaus eroaa ratkaisevasti SEUT 107 artiklan 3 kohdan mukaisesta valtiontuesta. TV 2:lle ei ole muodostunut perusteetonta korkoetua tuomiossa CELF tarkoitetussa merkityksessä, sillä jos ulkoisesta rahoituksesta olisi aiheutunut kustannuksia mahdollisen sääntöjenvastaisuuden aikana, se olisi ainoastaan johtanut TV 2:n julkisen palvelutuotannon kustannusten kasvuun. Vuoden 2011 päätöksen perustana olleissa olosuhteissa olisi ollut välttämätöntä kasvattaa TV 2:n julkisesta palvelutuotannosta saamaa korvausta vastaavasti rahoitusvajeen paikkaamiseksi ja TV 2:n pääomapohjan turvaamiseksi, jotta se olisi voinut hoitaa julkista palvelutehtäväänsä.

- 24 Julkisesta palvelusta maksettavalle korvaukselle on luonteenomaista, että korvausta saavalla yrityksellä on velvoite suorittaa yleishyödyllisiä palveluita, jotka rajoittavat kyseisen yrityksen kilpailukykyä ja joita yritys ei vapaaehtoisesti ottaisi hoitaakseen, jos se toimisi markkinaehtoisesti. Julkisia palveluita tuettaessa suoritettava korvaus ei saa olla suurempi kuin yleishyödyllisten palveluiden suorittamisesta aiheutuvien nettokustannusten kattamiseen tarvittava summa lisätynä mahdollisella kohtuullisella voitolla.
- 25 Näiden ominaispiirteiden vuoksi tuen ei SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla katsota tuovan julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen saajalle perusteetonta kilpailuetua. Kun tuki sinällään ei muodosta kilpailuetua, perusteetonta kilpailuetua ei muodostu myöskään sen ennaikaisesta maksamisesta. Koron perimistä TV 2:lta sääntöjenvastaisuuden ajalta koskevan vaatimuksen toteuttaminen johtaisi päinvastoin siihen, että TV 2 ei olisi saanut julkisen palvelutehtävänsä hoitamisesta riittävää korvausta, ja silloin kilpailu vääristyisi TV 2:n kilpailijoiden, muun muassa Viasatin, eduksi, ja TV 2:n julkisen palvelutehtävän hoitaminen vaarantuisi. Tämän perusteella koron perimiseen sääntöjenvastaisuuden ajalta perusteettoman edun saamisen vuoksi ei ole velvollisuutta, vaikka tukeen sovellettaisiinkin toimenpidekieltoa SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- 26 Edellä sanottua on joka tapauksessa sovellettava käsiteltävässä asiassa vallitsevan kaltaiseen tilanteeseen, jossa komissio on katsonut asian kohteena olevan tuen vuoden 2011 päätöksessään – sekä myöhemmissä pääomitus- ja rakennemuutospäätöksissään – sisämarkkinoille soveltuvaksi arvioitaessa julkista palvelutehtävää hoitavan yrityksen kokonaistaloutta, sen pääomittaminen mukaan lukien. Koron perimistä sääntöjenvastaisuuden ajalta koskevan vaatimuksen hyväksyminen mitätöisi komission ratkaisujen sisällön ja horjuttaisi SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaista komission toimivaltaa.

Viasatin näkemykset

- 27 Viasatin näkemyksen mukaan SEUT 106 artiklan 2 kohdan perusteella hyväksytty julkisen palvelutuotannon tuki ei eroa SEUT 107 artiklan 3 kohdan perusteella hyväksytystä tuesta. Sen vuoksi sääntöjenvastaisuuden ajalta on perittävä korkoa kummassakin tapauksessa.
- 28 Viasat viittaa asiassa C-657/15 P annettuun tuomioon, jossa unionin tuomioistuin totesi, että TV 2:lle julkisesta palvelusta suoritettava korvaus muodostaa sille taloudellisen edun, sillä korvaus on maksettu tuomion Altmark Trans edellytysten vastaisesti. Edelleen SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla on mahdollista, että julkisen palvelun tehtävien hoitamisen yhteydessä muodostuu kohtuullista tuottoa. Tämän mukaisesti TV 2 on vuoden 2011 päätöksestä ilmenevällä tavalla onnistunut tuottamaan kaikkiaan 628,2 milj. DKK:n suuruisen ylijäämän.
- 29 Televisiotoimintaan sovelletaan sangen laajaa julkisen palvelun määritelmää, jonka mukaisesti TV 2:n kustannukset kokonaisuudessaan katsotaan julkisen

palvelun tuottamiskustannuksiksi. Viasatin mukaan on tätä taustaa vasten usein edullisempaa ottaa vastaan SEUT 106 artiklan 2 kohdan kuin SEUT 107 artiklan 3 kohdan mukaista tukea. Sopimusperusteisista julkisen palvelun velvoitteista on paljon esimerkkejä, joissa yritys on vapaaehtoisesti tehnyt valtion kanssa sopimuksen julkisen palvelutehtävän hoitamisesta.

- 30 Tapauksen CELF kohteena ollut kulttuurituki oli korvausta ranskankielisten kirjojen tuotanto- ja vientikustannuksista. Siten tapaus on pitkälti rinnastettavissa käsiteltävän asian kohteena olevaan julkisen palvelun tukeen. Olisi keinotekoista kohdella tapauksessa CELF myönnettä tukea TV 2:lle myönnetystä tuesta poikkeavasti.
- 31 Viasatin mukaan Kulturministerietin ja TV 2:n edustaman näkemyksen noudattaminen horjuttaisi jäsenvaltioiden ilmoitusvelvollisuuden ja toimenpidekiellon tehokkuutta ja vaikuttavuutta SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla myönnettävien tukien tapauksessa, sillä tällöin ilmoittamisen laiminlyönnistä ei aiheutuisi mitään seurauksia. Kilpailijoilla ei myöskään olisi käytettävissään mitään oikeussuojakeinoja, ja tuomion Altmark Trans vaikutus kumoutuisi, jos kilpailijat eivät voisi vaatia korkojen perimistä sääntöjenvastaisuuden ajalta käsiteltävän asian kohteena olevan kaltaisissa tilanteissa, joissa tukea on myönnetty SEUT 108 artiklan 3 kohdan sekä edellä mainitun tuomion läpinäkyvyys-, tarjonta- ja tehokkuusvaatimusten vastaisesti.

Ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen näkemykset

- 32 Ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen käsityksen mukaan perusteettomasti myönnetyn valtiontuen takaisinperinnän päätavoitteena on unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön nojalla lainvastaisen tuen aiheuttamasta kilpailuedusta johtuvan kilpailun vääristymän oikaiseminen. Tuensaaja voi saada perusteetonta etua esimerkiksi siten, ettei tuensaaja ole maksanut korkoa, jota tuesta olisi peritty, jos tuensaaja olisi joutunut ottamaan sääntöjenvastaisuuden ajaksi markkinakorkoista lainaa (vrt. tuomio CELF sekä asia C-349/17, Eesti Pagar, tuomion 130 kohta ja asia C-275/10, Residex Capital IV CV, tuomion 33 ja 34 kohta) – silloinkin, jos tuki jälkikäteen katsotaan sisämarkkinoille soveltuvaksi.
- 33 Ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen mielestä SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaisen julkisen palveluvelvoitteen luonteesta ei automaattisesti seuraa, että valtiontukiasioissa yleisesti sovellettavaa periaatetta koron perimisestä sääntöjenvastaisuuden ajalta SEUT 108 artiklan 3 kohdan mukaisen toimenpidekiellon rikkomisen yhteydessä ei pitäisi soveltaa asioihin, joiden kohteena on julkisen palvelutehtävän hoitamisesta suoritettavan korvauksen muodossa myönnettävä tuki.
- 34 Julkista palvelutehtävää hoitavalle yritykselle myönnetään tukea julkisen palvelutehtävän hoitamiseksi eikä sen vuoksi, että se voisi selviytyä sääntöjenvastaisuuden ajalta perittävän koron maksamisesta. Koron maksamista

sääntöjenvastaisuuden ajalta voidaan itsessään tuskin pitää julkisen palvelutehtävän hoitamisen osana.

- 35 Tätä taustaa vasten on kyseenalaista, onko oikeudellisesti perusteltua väittää, että koron maksaminen sääntöjenvastaisuuden ajalta lisäisi tuensaajalle julkisen palvelutehtävän hoitamisesta aiheutuneita kustannuksia. Samasta syystä ei voida varauksetta pitää perusteltuina TV 2:n ja Kulturministerietin väitteitä, joiden mukaan koron periminen sääntöjenvastaisuuden ajalta johtaisi siihen, että julkisen palvelutehtävän hoitamisesta saatu korvaus olisi ”riittämätön”.
- 36 Koron periminen sääntöjenvastaisuuden ajalta ei aina tarkoita sitä, ettei julkista palvelutehtävää hoitavalla yrityksellä olisi tarvittavia varoja julkisen palvelutehtävänsä hoitamiseen, sillä perustuuhan myös tuomio Altmark Trans siihen oletukseen, että SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaista sisämarkkinoille soveltuvan tuen suuruutta määriteltäessä voidaan tapauskohtaisesti ottaa huomioon myös voitto. Käänteisesti ei myöskään ole pois suljettua, että muuta kuin julkisesta palvelutehtävästä suoritettavaa korvausta saaneelle yritykselle aiheutuisi nettotappiota tuetusta toiminnasta, johon kohdistuu koronmaksuvaatimus sääntöjenvastaisuuden ajalta. Tässä yhteydessä voidaan ajatella, että asianomainen yritys voi koron perimistä sääntöjenvastaisuuden ajalta koskevan vaatimuksen seurauksena joutua lopettamaan tuetun toiminnan suorittamisen, ja tällöin valtiontuella ei ole vastaavaa aiottua vaikutusta kuin julkisen palvelutehtävän hoitamisella voidaan ajatella olevan.
- 37 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on pannut merkille, että koron periminen sääntöjenvastaisuuden ajalta voi johtaa tilanteeseen, jossa julkisen palvelutehtävän perusteella tukea saava taho voi jatkaa toimintaansa ainoastaan lisäpääoman turvin, ja että lisäpääomitusta voidaan siten tarvita tuen myöntämisen tavoitteena olevan yleisen edun toteutumiseksi. Sama voi kuitenkin päteä myös muihin tuensaajiin. Edelleen on syytä olettaa, että mainitun kaltaisen uuden tuen soveltuvuutta on tilanteen tullen arvioitava yrityksen senhetkisen tuen tarpeen perusteella – aivan vastaavasti kuin kunkin tuensaajan muiden mahdollisten odottamattomien tappioiden yhteydessä.

Toinen kysymys

TV 2:n ja Kulturministerietin näkemykset

- 38 TV 2:n ja Kulturministerietin näkemyksen mukaan perussummasta, jota käytetään mahdollisen koron määrittämiseen sääntöjenvastaisuuden ajalta käsiteltävässä asiassa, on vähennettävä aluetoimituksille ohjatut varat eli noin 2 mrd. DKK.
- 39 TV 2 ja Kulturministeriet pitävät tässä yhteydessä virheellisenä Viasatin väittämää, jossa se viitaten unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon asiassa T-674/11 esittää, että aluetoimituksille ohjatut varat olivat TV 2:n alueille maksamaa korvausta alueellisten ohjelmien esittämisestä alueellisissa lähetysikkunoissa ja että varoilla kevennettiin taakkaa, joka muutoin olisi kohdistunut TV 2:een.

- 40 Tanskan valtio on valinnut TV 2:n koko toimintaa koskevan julkisen palvelutehtävän järjestämistavaksi sen, että tehtävä jaettiin alueelliseen ja valtakunnalliseen velvoitteeseen, joista kustakin vastasi TV 2:n kokonaisuudessa oma erillinen yksikkönsä. Alueellisten ohjelmien lähetysvelvollisuus oli (ja on edelleen) aluetoimituksilla, kun taas valtakunnallista velvoitetta hoitaa valtakunnallinen toimitus. Näin ollen TV 2:lla oli ainoastaan velvollisuus täyttää valtakunnallinen lähetysaika ohjelmilla ja antaa aluetoimitusten käytettäväksi lähetysaika osoittamalla niille alueellisen sisällön lähettämistä varten lähetysikkunat valtakunnallisesta lähetysajasta. Aluetoimituksilla puolestaan oli velvollisuus tuottaa ja lähettää alueellisia ohjelmia mainituissa ikkunoissa.
- 41 Aluetoimituksille ohjatut varat olivat Tanskan valtion niille maksamaa korvausta alueellisten televisio-ohjelmien lähettämisvelvollisuuden täyttämistä. Varat eivät keventäneet mitään valtakunnallisen yksikön ”taakkaa” ”alueellisen velvoitteen” muodossa. Valtakunnallisella toimituksella ei Tanskan lainsäädännön nojalla nimittäin ollut mitään tällaista velvoitetta.
- 42 Näin ollen TV 2 toimi vuosina 1997–2002 ainoastaan aluetoimituksille siirrettyjen varojen välittäjänä hyötymättä siitä itse lainkaan. TV 2 ei saanut vuosina 1997–2002 välitystehtävää hoitaessaan sen enempää eikä vähempää [varoja] kuin ennen vuotta 1997, jolloin TV 2 -rahasto ilman TV 2:n toimimista välikätenä ohjasi valtion maksamia korvauksia edelleen aluetoimituksille, tai vuoden 2002 jälkeen, jolloin aluetoimitukset alkoivat saada osuutensa lupamaksuvaroista suoraan DR:ltä.
- 43 Se seikka, että järjestely, jossa TV 2 toimi aluetoimituksille ohjattujen varojen välittäjänä, otettiin käyttöön ilman SEUT 108 artiklan 3 kohdan mukaista komission etukäteishyväksyntää, ei näin ollen tuonut TV 2:lle korkoetua tai muutakaan perusteetonta parannusta sen markkina-asemaan. Aluetoimituksille siirrettyjen varojen osalta pitää näin ollen mitä suurimmassa määrin paikkansa, ettei sääntöjenvastaisuudesta ole seurannut sen kaltaisia vaikutuksia, joihin unionin tuomioistuin viittasi tuomiossa CELF.
- 44 TV 2 ja Kulturministeriet ovat viittaneet vuoden 2011 päätöksen 194 kohtaan, josta ilmenee, että koska TV 2 vastaanotti mainitut varat ja ohjasi ne sitten aluetoimituksille, komissio on ottanut ne laskelmissa huomioon sekä tuloina että menoina. Tämä tarkoittaa, että ne eivät vaikuttaneet komission tekemään oikeasuhteisuutta koskevaan arviointiin. Asian T-674/11 käsittelyn yhteydessä komissio esitti näkemyksensä vastaavasti, ettei TV 2 ollut aluetoimituksille ohjatun tuen saaja eikä myöskään hyötynyt välittäjän roolistaan. Sen vuoksi TV 2:ta ei komission mukaan velvoitettu maksamaan tuesta korkoa sääntöjenvastaisuuden ajalta. Tätä näkemystä tuki komission mukaan se, ettei TV 2:lla ollut tältä osin asianosaisintressiä valituksen kohteena olleessa päätöksessä.
- 45 TV 2 ja Kulturministeriet ovat viittaneet valtioneuvoston päätöksen 41 kohdan a alakohtaan ja sitä koskevaan alaviitteeseen 65, joiden mukaan nimellisestä tukimäärästä maksettavat verot voidaan vähentää sääntöjenvastaisuudesta

määrättävien korkojen takaisinperittävästä määrästä, ja takaisinperintätiedonantoon, jonka mukaan kansalliset viranomaiset voivat takaisinperittävästä määrästä koskevilla laskelmissaan ottaa huomioon verotussääntöjensä vaikutuksen siten, että vain tuensaajan saaman tuen nettomäärä peritään takaisin.

- 46 TV 2 ja Kulturministeriet ovat viitanneet niin ikään unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon T-459/93, jonka mukaan kansalliset viranomaiset voivat sääntöjen vastaisen ja sisämarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperinnässä komission päätöksen mukaisesti periaatteessa vähentää tiettyjä summia kansallisten oikeussääntöjen perusteella. TV 2:n ja Kulturministerietin mukaan käsiteltävän asian kohteena oleva tilanne, jossa TV 2 on radio- ja televisiolaissa määrätyn velvoitteen nojalla siirtänyt lupamaksuvaroja aluetoimituksille (vähintään vuoden 1996 tason mukaisesti), muistuttaa tilannetta, jossa osa valtiontuesta maksetaan veroviranomaiselle lakisääteisen verotusvelvollisuuden perusteella.

Viasatin näkemykset

- 47 Viasat on kiistänyt TV 2:n ja Kulturministerietin näkemykset. Viasat on ilmaissut, että tuomion CELF 51 kohdan perusteella sääntöjen vastaisen valtiontuen myöntäminen tuottaa tuensaajalle suuruudeltaan koko tukisummaa vastaavan markkinaehtoisien lainan korkokustannuksiin rinnastettavan edun. Tämä etu tulisi poistaa sääntöjenvastaisuuden ajalta perittävällä korolla. Koska TV 2:lle maksettu tuen määrä oli kokonaisuudessaan SEUT 107 artiklassa tarkoitettua soveltumatonta valtiontukea, myös sääntöjenvastaisuuden ajalta perittävän koron on kohdistuttava koko määrään.
- 48 Lisäksi Viasat on huomauttanut, että unionin yleinen tuomioistuin on tuomiossaan T-674/11 (152–173 kohta) ja unionin tuomioistuin tuomiossaan C-649/15 P (48–58 kohta) kieltänyt aluetoimituksille ohjattujen varojen vähentämisen tuen määrästä, ja samoin unionin tuomioistuimet hylkäsivät komission väitteet asiassa, sillä ne katsottiin perusteettomiksi valituksen kohteena olevassa ratkaisussa.
- 49 Viasatin käsityksen mukaan aluetoimituksille ohjatut varat kevensivät taakkaa, joka TV 2:lla muuten olisi ollut: alueellisten ohjelmien tuotanto- ja lähetysvelvollisuutta. Viasatin mukaan aluetoimituksille ohjatut varat olivat tosiasiallisesti TV 2:n aluetoimituksille maksamaa korvausta palvelusta, jonka TV 2 olisi vaihtoehtoisesti voinut ostaa muulta toimittajalta.
- 50 Viasat on todennut myös, että on totta, että TV 2:lla oli julkisoikeudellinen velvoite siirtää aluetoimituksille tietty vuotuinen vähimmäissumma. Summan rahoitustapaa ei kuitenkaan ollut määrätty eikä esimerkiksi sitä, pitäisikö sen olla peräisin TV 2:n lupamaksu- vai mainostuloista. Näin ollen TV 2 päätti itse, mistä tulonlähteistä varoja ohjattiin aluetoimituksille. TV 2:lla olisi ollut velvollisuus rahoittaa aluetoimitusten toimintaa myös silloin, jos TV 2 ei olisi saanut

lissenssimaksuja, vrt. myös unionin yleisen tuomioistuimen tuomio T-674/11, 173 kohta.

- 51 Viasatin näkemyksen mukaan takaisinperintävaateista ei voida takaisinperintä- tai valtiontukitiedonannon perusteella vähentää muita rahamääriä kuin veroja. Sama pätee myös edellä mainittuun asiaan T-459/93. Kaikissa kolmessa lähteessä on kyse ainoastaan veroista, eikä niissä määritetä yleistä periaatetta, jonka mukaan tukisummia ei pitäisi maksaa takaisin. Viasatin mukaan TV 2:n suorittamaa varojen siirtoa aluetoimituksille ei voida rinnastaa verosuorituksiin. Verosuorituksista varat ovat jo päättyneet valtiolle, ja takaisinperintä johtaisi tosiasiasa kaksinkertaiseen maksuun, mikä poikkeaa asian kohteena olevasta tilanteesta.

Ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen näkemykset

- 52 Ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen näkemyksen mukaan komission päätökset koskevat ainoastaan valtakunnallista TV 2:ta. Aluetoimitukset eivät ole olleet komission päätösten kohteena, joten se ei myöskään pidä niitä tuensaajina. Tämän kysymyksen taustalla on myös se seikka, ettei TV 2:n aluetoimituksille siirtämiä määriä vähennetty määrästä, jota unionin toimijat pitivät TV 2:lle myönnettynä valtiontukena. On sitä näkemystä tukevia seikkoja, että aluetoimituksille osoitetut varat – vaikka ne onkin luokiteltu tueksi – eivät tosiasiasa ole sisältyneet siihen nettohyötyyn, jonka TV 2 tuen ansiosta sai.
- 53 Ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen näkemyksen mukaan tässä vuosina 1997–2002 tapahtuneessa varojen jakamisessa TV 2:lta aluetoimituksille ei ole kyse korvauksesta, joka suoritettiin niille ohjelmien lähettämisestä alueellisissa ikkunoissa. TV 2:lle osoitettiin tuolloin se osuus lupamaksuvaroista, jonka aluetoimitukset olivat aiemmin saaneet TV 2 -rahastosta ja jonka jakaminen aluetoimituksille siirtyi TV 2:n tehtäväksi, sillä TV 2:n osoittaman määrän piti vastata suuruudeltaan vähintään aluetoimitusten siihen asti TV 2 -rahastosta saamien varojen määrää.
- 54 Se käsitys tanskalaisista oikeussäännöistä vuosina 1997–2002, jonka perusteella unionin yleinen tuomioistuin luokitteli aluetoimituksille siirretyt varat valtiontueksi asiassa T-674/11, ei ole sitova käsiteltävässä asiassa, koska Tanskan oikeussääntöjen tulkitseminen tanskalaisten tuomioistuinten käsittelemissä oikeuskiistoissa on tanskalaisten tuomioistuinten tehtävä. Sama pätee myös unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntöön antamaan vastaukseen. Ennakkoratkaisupyyntöä esittänyt tuomioistuin on täsmentänyt, ettei käsiteltävän asian kohteena ole aluetoimituksille siirrettyjen varojen luokittelu valtiontueksi SEUT 107 artiklan 1 kohdan perusteella. Kyseistä luokittelua ei asiassa ole kiistetty. Asian kohteena ovat ainoastaan SEUT 108 artiklan 3 kohdan noudattamatta jättämisen seuraukset, mukaan lukien kysymys siitä, miten unionin tuomioistuin tulkitsee tanskalaisia oikeussääntöjä arvioidessaan esiin nostettuja unionin oikeuteen liittyviä kysymyksiä.

- 55 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuim on yhtä mieltä Kulturministerietin ja TV 2:n kanssa siitä, ettei tuomiossa CELF oteta kantaa siihen, voidaanko mahdollinen velvollisuus koron maksamiseen sääntöjenvastaisuuden ajalta ulottaa koskemaan tukia, jotka tosiasiallisesti on välitetty edelleen toisille yrityksille.

Kolmas kysymys

TV 2:n ja Kulturministerietin näkemykset

- 56 TV 2 ja Kulturministeriet ovat esittäneet, että mahdollisen sääntöjenvastaisuuden ajalta perittävän koron määrää laskettaessa on vähennettävä vuosien 1995–1996 mainostulot, jotka TV 2 Reklame A/S siirsi TV 2:lle TV 2 -rahaston kautta (noin 1,5 mrd. DKK) (jäljempänä mainostulot). Niiden näkemyksen mukaan mainostulot olivat TV 2:n saamaa vastinetta mainosajan tarjoamisesta yksityisille mainostajille. Varat luokiteltiin valtiontueksi ainoastaan siitä syystä, että mainostulot kanavoitiin vuoteen 1997 asti kahden valtio-omisteisen tahon, TV 2 Reklame A/S:n ja TV 2 -rahaston, kautta. TV 2:lle ei TV 2:n ja Kulturministerietin mukaan aiheutunut järjestelystä televisiomainosmarkkinoilla sen enempää hyötyä kuin haittaakaan kilpailijoihinsa verrattuna, eikä tilanne muuttunut vuoden 1997 jälkeen, jolloin TV 2 myi mainosaikaansa itse ja jonka osalta mainostuloja ei ole luokiteltu valtiontueksi. Tämä merkitsee TV 2:n ja Kulturministerietin mukaan sitä, etteivät mainostulot perusteettomasti parantaneet TV 2:n kilpailuasemaa tuomiossa CELF tarkoitetussa merkityksessä ja ettei niiden määrää sen vuoksi pidä ottaa huomioon mahdollisen sääntöjenvastaisuuden ajalta perittävän koron laskennassa.

Viasatin näkemykset

- 57 Viasat on pitänyt TV 2:n ja Kulturministerietin perusteluja unionin tuomioistuimen tuomion C-657/15 P vastaisina, sillä siinä TV 2:lle maksettu tuki katsottiin kokonaisuudessaan valtiontueksi, mainostulot mukaan luettuna. Tästä seuraa välittömästi se, ettei tuloja pidä pitää ainoastaan vastikkeena TV 2:lle sen suorittamista palveluista, sillä silloin kyse ei olisi valtiontuesta. Unionin tuomioistuin perusteli kantaa muun muassa sillä, ettei TV 2 olisi kaikissa olosuhteissa saanut varoja.
- 58 Mainostulot ohjattiin TV 2 -rahastoon, josta ne olisi voitu käyttää myös muihin tarkoituksiin kuin TV 2:n rahoittamiseen. Kyse oli siten valtion varoista, jotka osoitettiin TV 2:n käyttöön ja joita se saattoi käyttää toiminnassaan. Viasatin mukaan TV 2 on näin ollen saanut myös korkoetua siitä, että varat asetettiin sen käyttöön ennen komission hyväksyntää.

Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen näkemykset

- 59 Kuten edellä on todettu, pääasian osapuolet ovat erimielisiä siitä, voitiinko TV 2 Reklame A/S:n voittoa käyttää yksinomaan TV 2:n rahoitustarpeen kattamiseen ja

onko TV 2:lla ollut oikeusvaade mainittuja tuloja kohtaan. Ennakkoratkaisupyyntö esittänyt tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuinta tulkitsemaan tanskalaisia oikeussääntöjä edellä kuvatun näkemyksensä mukaisesti, kun se vastaa kolmanteen ennakkoratkaisukysymykseen. Toisin sanoen unionin tuomioistuinta pyydetään vastaamaan kolmanteen kysymykseen sen oletuksen perusteella, ettei TV 2:lla vuosina 1995–1996 ole ollut oikeusvaadetta (kaikkiin) mainostuloihin, jotka syntyivät mainostilan tarjoamisesta TV 2:n lähetysajassa. Näin ollen unionin tuomioistuin voi tältä osin turvautua vuoden 2011 päätöksen 81 kohdan mukaiseen tulkintaan Tanskan oikeussäännöistä.

- 60 Ennakkoratkaisupyyntö esittäneen tuomioistuimen mielestä voidaan lisäksi pohtia sitä, onko toimenpidekiellon rikkominen tältä osin todella tuonut TV 2:lle likviditeettietua suhteessa mainosvaroihin. On olemassa sitä väitettä tukevia seikkoja, että kulttuuriministerin päätökset varojen siirtämisestä TV 2 Reklame A/S:ltä TV 2 -rahastoon ja sieltä edelleen TV 2:lle olivat omiaan suosimaan TV 2:ta, ja järjestely olisi muutoin – ilmoittamismääräyksiä noudatettaessa – voitu toteuttaa vasta sen jälkeen, kun komissio olisi hyväksynyt siirrot yleisesti tai vuosi kerrallaan.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyyntö perusteista

- 61 Jotta ennakkoratkaisupyyntö esittänyt tuomioistuin voisi ratkaista kantajan nostaman, koron maksamisvaatimusta sääntöjenvastaisuuden ajalta koskevan kanteen, on selvennettävä useita unionin oikeuteen liittyviä kysymyksiä, joita unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei ole käsitelty.